ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення бакалаврської підготовки

Кафедра бізнес-економіки та маркетингу

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	**DP031 Інфраструктура ринку / Market Infrastructure**
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D5 «Маркетинг»
Освітня програма	«Маркетинг»
Семестр	3
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на вивчення найбільш вагомих чинників впливу зовнішнього середовища, що представлені підприємствами та організаціями і які формують собою інфраструктуру товарного ринку, а також на формування у майбутніх фахівців системи теоретичних знань щодо розвитку інфраструктури товарного ринку як найважливішої частини ринкової економіки, управління діяльністю підприємства в просуванні, розподілі, зберіганні та продажу товарів (послуг), своєчасному забезпеченні потреб споживачів
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=508
Мова викладання	українська
Лектор курсу	канд. екон. наук, доцент Маренич Анатолій Іванович канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті; E-mail: marenychai@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	Маркетинг чинна освітня програма спеціальності D5 «Маркетинг»: http://csbc.edu.ua/documents/otdel/bmark25.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу. СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів. СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності. СК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності. СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-

	функціональному розрізі. СК15. Здатність проводити моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства та врахування його результатів при прийнятті маркетингових рішень.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності. ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. ПРН 3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу. ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. ПРН 5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів. ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища. ПРН 9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень. ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта. ПРН 19. Демонструвати вміння проводити моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства та використовувати його результати при прийнятті маркетингових рішень.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	вербальний метод (лекція, бесіда, дискусія, пояснення); практичний метод (практичні, семінарські заняття); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, підготовка есе, доповіді тощо); метод проблемного викладання (монологічного викладу, міркування,діалогічний метод викладу); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах, мозковий штурм); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутнісна	Поняття ринку як економічної категорії та структурованої

характеристика товарного ринку	частини економіки. Економічна сутність ринку споживчих товарів та послуг і його характеристика. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку. Пропозиція споживчих товарів: особливості, джерела формування товарних ресурсів. Поняття кон'юнктури ринку.
Тема 2. Сутність інфраструктури товарного ринку	Поняття інфраструктури товарного ринку. Основні елементи інфраструктури сучасного ринку та їх характеристика. Роль та функції елементів інфраструктури товарного ринку. Механізм регулювання інфраструктури товарного ринку. Показник оцінки станку розвитку інфраструктури товарного ринку.
Тема 3. Роздрібна торгівля, виставки та ярмарки	Сутність та функції роздрібної торгівлі. Види роздрібної торгівельної мережі. Роздрібні торговельні підприємства та торговельні одиниці. Типи та формати роздрібних торговців. Ярмаркова та виставкова діяльність.
Тема 4. Оптова торгівля	Сутність та функції оптової торгівлі. Види оптової торгівлі. Структура та інфраструктура оптової торгівлі. Види оптових торговельних підприємств та їх класифікація. Складський товарно-технологічний процес на підприємствах оптової торгівлі.
Тема 5. Торгово-посередницька діяльність на товарному ринках	Поняття торгово-посередницької діяльності та її характеристика. Класифікація посередників. Основні функції посередників. Торгово-посередницькі операції. Організація роботи посередників.
Тема 6. Маркетингові посередники в інфраструктурі товарного ринку	Маркетингові посередники як основа інфраструктури товарного ринку. Рекламні та фінансові посередники в інфраструктурі товарного ринку. Консалтинг: поняття, види, переваги. Механізм вибору та залучення маркетингових посередників
Тема 7. Товарні біржі та аукціонна мережа	Сутність біржової торгівлі та її роль в ринковій економіці. Види бірж та правові засади їх діяльності. Організація і технологія біржової торгівлі. Біржові товари. Особливості біржових угод на товарній біржі. Брокерська діяльність на товарній біржі. Поняття аукціонної торгівлі. Організаційні форми аукціонів. Технологія проведення аукціонів.
Тема 8. Виробнича і транспортно-експедиційна діяльність	Роль виробництва у забезпеченні товарного обігу. Транспортно-експедиційна діяльність на товарному ринку. Критерії вибору та чинники розвитку транспортно-експедиційних послуг.
Тема 9. Товарний оборот суб'єктів торговельної діяльності	Сутність товарообороту як показника господарської діяльності торговельного підприємства. Класифікація товарообороту, характеристика його окремих видів та форм. Фактори, що здійснюють вплив на обсяг товарообороту. Управління товарооборотом торговельного підприємства. Аналіз товарообороту підприємства торгівлі. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.
Тема 10. Лізинг	Визначення та економічне значення лізингу. Суб'єкти, об'єкти та предмет лізингової діяльності. Класифікаційна характеристика видів та форм лізингу. Права та обов'язки лізингоодержувача. Методика розрахунку окремих складових лізингового платежу.
Тема 11. Франчайзинг	Поняття франчайзингу. Суб'єкти франчайзингу. Франшиза. Франчайзинговий пакет. Види франчайзингу. Послуги, що надаються франчайзі. Європейський кодекс етики франчайзингу.
Тема 12. Персональний продаж на товарному ринку	Суть та завдання персонального продажу товарів. Зміст та основні етапи ефективного персонального продажу. Ключові вимоги до торгових агентів та їхньої роботи.

Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин,оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Система оцінювання	

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі іспиту.

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів з іспитом: Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (**S**) та балів за іспит (**Т**), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють **0,5**.

Формула: $О=(S\times0.5)+(Т\times0.5)$

Для предметів із заліком: Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.

Формула: $О=S\times1$

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**
Практична робота за темами по 5 балів	45
Модульні контрольні (2 к.р. по 10 балів)	20
Тестування	15
Індивідуальна самостійна робота (проєкт)	20
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної

Критерії оцінювання усних відповідей:

5 б. - Відповідь повна, логічно послідовна та глибока, із чітким розкриттям теми. Студент правильно використовує терміни, приклади та демонструє розуміння матеріалу. Мова грамотна, виразна та структурована.

4 б. - Відповідь загалом правильна і зрозуміла, але має незначні неточності або неповне розкриття теми. Використання термінів та прикладів правильне, проте менш ґрунтовне. Мова здебільшого грамотна, хоч і менш впевнена.

3.б. - Відповідь частково розкриває тему, присутні помилки чи неповнота аргументації. Використання термінів поверхове або неточне. Мова маловиразна, є труднощі з послідовністю

викладу.
2.б. - Відповідь фрагментарна, з численними помилками і суттєвими прогалинами у знаннях. Логіка викладу слабка, приклади або терміни майже не використовуються. Мова рвана, із значними труднощами у формулюванні думок.
1.б. - Відповідь не розкриває тему, складається з уривчастих або неправильних тверджень. Відсутнє використання необхідних понять і прикладів. Мова хаотична, відповіді не зрозумілі.

Критерії практичних робіт:

5 б.- Робота виконана повністю, без суттєвих помилок і з дотриманням усіх вимог. Завдання розкрито правильно та самостійно, із використанням прикладів чи додаткових пояснень. Оформлення охайне, структуроване й зрозуміле.
4 б. - Робота виконана правильно, але є незначні неточності або неповне розкриття завдання. Студент у цілому володіє матеріалом, однак приклади чи пояснення менш повні. Оформлення здебільшого акуратне, але не завжди послідовне.
3.б.- Робота має помилки або пропуски, частина завдання розкрита поверхово. Є труднощі з правильним застосуванням понять і правил. Оформлення нечітке, зі слабкою структурою.
2.б. - Робота виконана частково, з численними помилками й суттєвими недоліками. Студент демонструє неповне розуміння завдання. Оформлення недбале, без чіткої логіки.
1.б. - Робота практично не виконана або містить лише окремі неправильні елементи. Завдання не розкрито, знання не продемонстровано. Оформлення відсутнє або хаотичне.

Критерії оцінювання модульних робіт

10 б.- Робота виконана без помилок, тема повністю розкрита й аргументована. Використані теоретичні знання та приклади, які свідчать про глибоке розуміння матеріалу. Оформлення бездоганне, логічне та структуроване.
9 б. - Робота майже бездоганна, допущені лише поодинокі неточності. Тема розкрита ґрунтовно, з прикладами та правильним використанням понять. Оформлення акуратне й послідовне.
8 б. - Робота правильна в основному, але є кілька дрібних помилок чи пропусків. Тема розкрита достатньо повно, однак без додаткової аргументації. Оформлення чітке, проте не завжди послідовне.
7 б. - Робота виконана загалом правильно, але частина матеріалу розкрита поверхово. Допущені неточності у термінах чи прикладах. Оформлення має недоліки.
6 б.- Робота виконана частково з помилками у викладенні матеріалу. Тема розкрита неповністю, аргументація слабка. Оформлення нечітке й фрагментарне.
5 б. - У роботі значна кількість помилок і неточностей. Тема розкрита поверхово, знання матеріалу недостатнє. Оформлення недбале, відсутня логіка викладу.
4 б. - Робота виконана лише частково, більшість відповідей неправильні. Тема майже не розкрита, матеріал засвоєний слабо. Оформлення хаотичне й неструктуроване.
3 б. - Робота містить окремі правильні елементи, але в цілому неправильна. Тема залишилася нерозкритою, знання дуже слабкі. Оформлення мінімальне й неакуратне.
2 б. - Робота практично не виконана, правильних відповідей майже немає. Знання матеріалу відсутні. Оформлення відсутнє або хаотичне.
1 б. - Робота не виконана або складається з неправильних та уривчастих відповідей. Завдання не розкрито зовсім. Оформлення відсутнє.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (проєктів)

20 б. - Проєкт виконаний на високому науковому й практичному рівні, з повним розкриттям теми. Є оригінальні ідеї, приклади та глибокий аналіз. Оформлення бездоганне, структуроване й творче.
19 б. - Проєкт майже бездоганний, із незначними несуттєвими недоліками. Тема розкрита повно, з використанням аргументів і прикладів. Оформлення акуратне й продумане.
18 б. - Робота якісна, проте містить кілька дрібних неточностей. Тема розкрита широко, але без додаткової глибини чи новизни. Оформлення правильне, хоч і менш креативне.
17 б. - Проєкт виконаний добре, але має певні недоліки у змісті чи структурі. Тема загалом розкрита, однак аналіз недостатньо глибокий. Оформлення послідовне, але не завжди чітке.
16 б. - Робота правильна в основному, однак є окремі помилки у фактах чи логіці. Тема розкрита неповністю. Оформлення охайне, проте без творчого підходу.
15 б. - Проєкт виконаний задовільно, але з помітними недоліками у змісті. Тема подана спрощено, прикладів і аналізу мало. Оформлення просте, місцями неакуратне.
14 б. - Робота містить значні неточності, частина матеріалу викладена поверхово. Тема розкрита

частково, аргументація слабка. Оформлення має недоліки.
13 б. - Проєкт виконаний частково, є помилки та прогалини в знаннях. Тема не розкрита в повному обсязі. Оформлення непослідовне й недбале.
12 б. - Робота неповна, з численними неточностями й помилками. Тема розкрита лише частково, без аналізу й прикладів. Оформлення слабке.
11 б. - Проєкт виконаний фрагментарно, основний зміст майже не передано. Тема подана поверхово. Оформлення невдале й хаотичне.
10 б. - Робота має лише окремі правильні елементи. Тема не розкрита, знання матеріалу недостатні. Оформлення мінімальне.
9 б. - Проєкт виконаний слабко, правильних моментів дуже мало. Тема практично не висвітлена. Оформлення неякісне.
8 б. - Робота демонструє мінімальні знання. Тема не розкрита, аргументів і прикладів немає. Оформлення відсутнє.
7 б. - Проєкт містить окремі спроби виконання завдання. Тема залишилася нерозкритою. Оформлення хаотичне.
6 б. - Робота показує лише слабке розуміння матеріалу. Тема практично не подана. Оформлення неструктуроване.
5 б. - Проєкт майже не виконаний, є лише фрагментарні елементи. Тема повністю не розкрита. Оформлення відсутнє.
4 б. - Робота не відповідає вимогам завдання. Тема зовсім не висвітлена. Є лише поодинокі записи чи спроби виконання.
3 б. - Проєкт виконаний формально, без змістовних елементів. Тема не розкрита. Оформлення відсутнє.
2 б. - Робота містить хаотичні, неправильні фрагменти. Тема не висвітлена. Рівень виконання мінімальний.
1 б. - Проєкт не виконаний або містить лише порожні записи. Тема повністю відсутня. Завдання не виконано.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без

	повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Барабанова В.В. Інфраструктура товарного ринку: метод. рек. до вивч. дисц. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. 51с.
2. Белявцев М.І., Шестопалова Л.В. Інфраструктура товарного ринку. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 416 с.
3. Калюжна В.О. Інфраструктура ринку: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня

«Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2020. 79 с.
4. Пасічник В.Г., Акіліна О.В. Інфраструктура товарного ринку: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 136 с.
5. Пилявець В.М., Озима В.В., Заруба В.П. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Київ: Аграрна освіта, 2015. 255 с.
6. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять: ДСТУ 4303:2004. Національний стандарт України. від 01.07. 2005 р. URL: http://www.dt-kt.com/natsionalniy-standart-ukrayini-dstu- 4303-2004-rozdribna-ta-optova-torgivlya/
7. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку: Навч. Посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 366 с.
8. Сігаєва Т.Є. Інфраструктура товарного ринку, товарознавство: методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого рівня. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 43 с.
9. Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф.І. М. Сотник, Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
10. Ткач А.А. Інституціональні основи ринкової інфраструктури: монографія. К.: НАН України, Об'єднаний ін-т економіки, 2015. 295 с.
11. Торговельне підприємництво: навчально-методичний посібник. Савицька Н.Л. та інш. Харків:Видавництво Іванченка І. С., 2017. 214 с.
12. Шканова О.М. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с.
13. Dinesh K.Gauri, Rupinder P.Jindal, Brian Ratchford Edward Fox and other. Evolution of retail formats: past, present, and future. Journal of Retailing. 2021. Volume 97, Issue 1. P. 42-61.
14. Martin Diehl, Biliana Alexandrova-Kabadjova, Richard Heuver, Serafín Martínez-Jaramillo Analyzing the Economics of Financial Market Infrastructures. Hershey, PA: Business Science Reference, an imprint of IGI Global, 2016. 1st Edition. 410 p.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Міністерство економіки та довкілля України. Офіційний інформаційний портал щодо функціонування товарних ринків, торговельної діяльності та розвитку підприємництва. https://me.gov.ua/
2. Національний банк України. Офіційна інформація про банківську систему, фінансові ринки та діяльність фінансових посередників. https://bank.gov.ua/
3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Інформаційні матеріали щодо функціонування фондового ринку та діяльності його професійних учасників. https://www.nssmc.gov.ua/
4. Антимонопольний комітет України. Офіційна інформація щодо захисту економічної конкуренції та державного регулювання товарних ринків. https://amcu.gov.ua/
5. Prozorro. Електронна система публічних закупівель України. https://prozorro.gov.ua/
6. Prozorro.Продажі. Електронна торгова система проведення відкритих аукціонів із продажу та оренди активів. https://prozorro.sale/
7. Торгово-промислова палата України. Інформація щодо торговельного посередництва, зовнішньоекономічної діяльності та розвитку ділових зв'язків. https://ucci.org.ua/
8. Державна митна служба України. Офіційна інформація щодо митного регулювання, зовнішньої торгівлі та митної статистики. https://customs.gov.ua/
9. Державна служба статистики України. Статистичні матеріали щодо розвитку внутрішньої торгівлі, транспорту, підприємництва та сфери послуг. https://www.ukrstat.gov.ua/